

Datum	Arch. Adviesnr.	Behandeld door	Telefoonnummer
20-9-2021	MP21a76	Mijke Peeters	14 0412

Onderwerp	Aantal bijlagen
Besluit t.a.v. Bureau voor Archeologie Rapportnr. 1057	1

Locatie: Rijksweg 38 (Geffense Barrière) in Geffen (bijlage 1)

Aanleiding: sloop, gevolgd door nieuwbouw

Inleiding

In opdracht van MILON heeft Bureau voor Archeologie een bureauonderzoek en verkennend booronderzoek uitgevoerd in plangebied Rijksweg 38 (Geffense Barrière) in Geffen, gemeente Oss. De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen sloop van de bestaande bebouwing, gevolgd door de bouw van een nieuw pand met horeca, kantoren en parkeerplaatsen. Hierbij bestaat een gerede kans dat archeologische waarden vernietigd zullen worden. De resultaten van dit onderzoek zijn verwoord in het rapport van Roodenburg, 2021¹. Op basis van dit onderzoek kan een besluit ten aanzien van het vervolgtraject worden genomen.

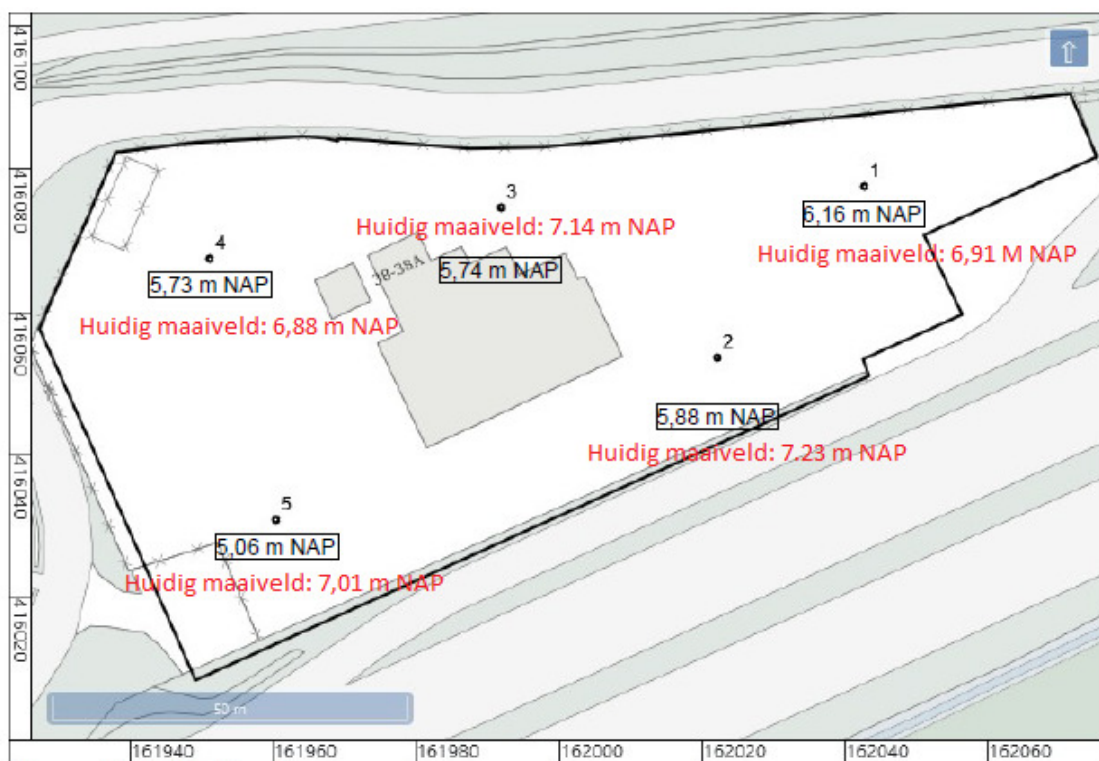
Samenvatting / selectieadvies onderzoek Bureau voor Archeologie

Het plangebied ligt op de zuidelijke rand van een zone met dekzandruggen. Mogelijk ligt het in een lager gelegen wat nattere zone met laarpodzolgronden. De dekzandruggen kunnen zijn bewoond in het Laat Paleolithicum en later. In de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd kan door potstalbemesting een eerdlaag zijn ontstaan. De zone met laarpodzolgronden is waarschijnlijk in de Nieuwe tijd ontgonnen aan het einde van de 18e of begin 19e eeuw. Op het kadastraal minuutplan uit het begin van de 19e eeuw ligt het westelijk deel van het plangebied in heide en wordt het oostelijk deel gebruikt als bouwland en voor kweek van hakhout. Door het zuidelijk deel loopt de Veld Straat. Het plangebied wordt in de tweede helft van de 19e eeuw bebouwd. In de jaren '60 wordt Caférestaurant De Barrière in het plangebied gebouwd en is na een brand in 2009 een ruïne.

¹ Roodenburg, F. en A. de Boer, 2021. Rijksweg 38, Geffen, gemeente Oss: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm van boringen in de verkennende fase. Bureau voor Archeologie Rapport 1057. Bureau voor Archeologie, Utrecht.

In het plangebied zijn vijf boringen gezet. Vier boringen zijn tot 200 cm -mv gezet en één tot 250 cm -mv. Hieruit blijkt dat de bodem bestaat uit een pakket opgebrachte grond van 65 tot 115 cm dik met daaronder een A- op C-horizont. De A-horizont is 35 tot 45 cm dik, overeenkomstig met een laarpodzol, en in één geval 75 cm. De A-horizont ontbreekt in het oosten van het plangebied. De top van de C-horizont ligt tussen 95 en 215 cm -mv (486 en 596 cm NAP). De top van het natuurlijke podzolbodemprofiel en eventueel daarin aanwezige archeologische resten zijn opgenomen in de humeuze omgeploegde bovenlaag. De top van de C-horizont vormt een potentieel archeologisch niveau.

Om verstoring van eventuele archeologische resten te voorkomen wordt geadviseerd een bufferzone van 20 cm boven de C-horizont aan te houden en geen graafwerkzaamheden uit te voeren die reiken tot in de bufferzone of dieper. Achterin het rapport is een figuur met deze dieptematen opgenomen (fig. 44). Indien werkzaamheden plaatsvinden waarbij tot in de bufferzone of dieper wordt gegraven wordt geadviseerd een archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren. Aangezien archeologische resten zich waarschijnlijk zullen manifesteren als een sporenniveau is proefsleuvenonderzoek de meest geschikte methode om te bepalen of archeologische resten in het plangebied aanwezig zijn.



Figuur 44: Advieskaart.

De bovenstaande dieptematen geven de diepteligging van de C-horizont weer plus een bufferzone van 20 cm. Om verstoring van het potentieel archeologisch niveau te voorkomen wordt geadviseerd graafwerkzaamheden dieper dan deze maten te vermijden.

Rapportbeoordeling

Het conceptrapport van 18 juni 2021 is door gemeente beoordeeld. Het betrof een zeer uitgewerkt rapport, maar er waren nog wel redelijk wat onduidelijkheden en vragen over de bevindingen en de conclusies (zie separaat aangeleverd rapport, waarin de toetser opmerkingen heeft geplaatst d.m.v. 'ballonnetjes'). Het rapport is op basis van de beoordeling door Bureau voor Archeologie aangepast. De gemeente is met de herziene versie akkoord (versie van 13 september 2021). Het rapport bevat voldoende informatie om tot een besluit ten aanzien van het vervoltraject te kunnen komen.

Selectiebesluit / Besluit ten aanzien van vervoltraject

De gemeente Oss neemt het herziene advies van Bureau voor Archeologie over. In het plangebied is archeologisch vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuvenonderzoek noodzakelijk, maar alleen als het archeologisch vlak wordt geraakt over een oppervlakte die groter is dan 100 m². Zie bovenstaande figuur voor de diepteligging van het archeologisch vlak (rekening houdend met een buffer van 20 cm).

Voor de verdere (plan)procedure betekent dit het volgende:.

- Indien een proefsleuvenonderzoek aan de orde is, dient dit onderzoek dient vóór afgaand aan de vergunningsaanvraag te worden uitgevoerd. De uitkomst van het onderzoek kan namelijk leiden tot aanvullende voorwaarden in de vergunning (archeologische begeleiding, opgraving, bescherming).
- Gravend onderzoek dient te worden uitgevoerd op basis van een Programma van Eisen (PvE) dat dient te zijn goedgekeurd door de gemeentelijk archeoloog (mw. M. Peeters, gemeente Oss). Idealiter bevat dit PvE direct een doorstart naar een opgraving (verkort de doorlooptijd en scheelt in de kosten).
- De aanvang van het archeologisch onderzoek dient twee weken voor de start aan de gemeentelijk archeoloog te worden gemeld per email (m.peeters@oss.nl).
- Er geldt ten alle tijden een meldingsplicht bij het aantreffen van archeologische resten.

N.B. In het nieuwe bestemmingsplan dient het terrein planologisch beschermd te blijven door middel van een dubbelbestemming Waarde Archeologie "hoge verwachtingswaarde".

Meldingsplicht (opnemen in de omgevingsvergunning)

Er geldt ten alle tijden een meldingsplicht bij het aantreffen van archeologische resten. Hiertoe zullen de volgende teksten worden opgenomen in de omgevingsvergunning:

1. De start van de werkzaamheden dient minimaal twee weken voor aanvang aan de gemeentelijk archeoloog te worden gemeld per email (m.peeters@oss.nl)
2. De mogelijkheid dat er in het plangebied archeologische vondsten worden gedaan, wordt niet uitgesloten. Wij wijzen u nadrukkelijk op uw wettelijke verplichting (Erfgoedwet) om archeologische vondsten te melden. Bij het doen van vondsten waarvan u vermoedt dat

het om archeologische vondsten of sporen gaat ben u verplicht deze onmiddellijk te melden bij de bevoegde instantie, in dit geval de gemeente. U kunt uw vondsten melden bij de gemeentelijk archeoloog M. Peeters en aan de gemeentelijk projectleider of de gemeentelijk contactpersoon van uw project (beiden bereikbaar via het tel.nr. 14 0412).

Mijke Peeters

Gemeentelijk Archeoloog, gemeente Oss

Email: m.peeters@oss.nl

Tel.nr.: 14 0412

Aanwezig ma-di-wo (do-ochtend mobiel bereikbaar)

Bijlage 1. Ligging plangebied

